

יעקב שרת / איש ממאדים חדשות מבית שיפתיים

מטרה מיפולגתית או לאומית נעלה; הוא ביקש להיות מנהיג עולמי ראשון, המתגנף עם הנשיא הנבחר בעודו חם. מבוקשו לא עלה בידו וזה רע ליהודים, רע מאוד. ראשית, מפני שהוא פשוט לא נפגש עם תיקויות האחרונה של שלומי אמוני ארץ-ישראל השלמה, אשר משום מה החליטו כי כל ריאקציונר וארכי-שמרן חברתי ומדיני אחת דתו להעמיד את ישראל רבתי בראש מעייניו; שנית, מפני הביזיון והקצף במטהו של רגן הנ"ל נוכח האחשדרפנים והשתדלנים שכבר בהולים יומם ולילה לשדך את מנחמה ורוני לצמד עשור השמונים. "חכה, הוא הסיח, עד אם יצמח העשב!" אומר הפיתגם הערבי, אבל ערבית יודע רק יצחק נבון.

אבל עוד בחורנו ז'בוטינסקי חי! לא יצאו שעות אחדות אחרי שואת האי-פגישה ההיסטורית, שאת בשרתה היה ראש-ממשלתנו אמור להביא אלינו בשבנו ממסעו הפרטי ההיסטורי, וכבר זוכו אזרחי מדינת ישראל מוכי הסיכלון בבשרות-זוטא בכותרת רבא: "בגין קיבל שדר מרגן" — ותהי לישועה. שדר! בגין קיבל שדר! שדר מרגן! יהודים, אל ספוד ואל בכות, המשיח, אמנם כן, טרם בא, אבל פעמי נשמעו הפעם הזאת בבירור מקצה קליפוניה במערב ועד מדינת ניו-יורק במזרח. הנשיא (הגביר, הפרץ) אמר משהו (קילל, בירך, לא חשוב, העיקר אמר משהו) — ועוד לא אבדה תיקויותנו.

והכל — אל נשכח — הודות לזאב ז'בוטינסקי, אך מה הרעש המזורז הזה, הבוקע מתחת האבן הגדולה וההדורה שם, במרומי ההרצל?

גלילי המגלה

ועשיתי על הפלסטינים מחמלי נפשנו / שפצחו ברירת "העבודה" היא כל חייו!
חלפה, יא אלהה, המצוקה, איננה ופרחה, כי זה גלילי הזקן גילה ברוב ביטחה: — עתיד עם ערבי תוכנת סופית בידי יונאים — תודה חבר, סוף-סוף נדע מה אננו פה רוצים!

הגואיבה

של חיותה

האגדה מספרת, כי כאשר בוני "המוביל המלוח", המוליך מי מעיינות מלוחים (הנובעים משום-מה, דווקא בסמוך למקום שאיבת מי הכנרת בכוח החשמל חזרה לגובה שממנו הגיעו בכוח עצמם) מאיזור כפר נחום דרומה, אל ערוץ הירדן שמדרום לכנרת, הגיעו לשטח דגניה א', נמצא כי התוואי עולה הישר על עץ גואיבה, "עתיק", שנטעה בשעתה חיותה בוסל, חלוצת דגניה, במי ידיה. "על גופתי המתה!" זעקה בת דור הנפילים, "הגואיבה שלי לא תיעקר!"

וכך היה. עם ישראל שלם ממיטב כספו כך וכך לירות, והתוואי עקף את הגואיבה! למרבה המזל, ממשכה האגדה ומספרת, נטעה חיותה רק גואיבה אחת, ולעצמי אחריים שעמדו לשטן ל"מוביל המלוח" לא נמצאו בעלנים מסדר-גודל גר-גריברי, אחרת ה' מוביל היה מתפתל כירדן עצמו, ואיך המדינה היתה נראית?

אבל כפי שנרמז לעיל, מלאה ארצנו הקדושה כולה חיותות וגואיבות למיניהן.

תרצו, הרי לפניכם תופעה אנושית מופלאה ומלב-בת: איך אפשר לעקור עץ עושה פרי מאדמתנו המופרית? היש מופת נעלה יותר מאיש-אדמה המתעקש על חיי-עץ שנטעו במי ידיו? הרי בלא עקשנות שכזאת, עקשנות קדושה, לפלשתים ולצלבנים דמינו!

תרצו, והרי לפניכם תופעה אנושית אווילית וחסרת שחר. גואיבה היא בסך הכל גואיבה. לא אלה תנ"כית קדושה ולא שמורת-טבע. גואיבה אינה יודעת מי נטעה, ולא איכפת לה מי נטעה. גואיבה אפשר לעקור בגלל אלף ואחת סיבות מוצדקות, שאחת מהן היא ביצוע תוכנית ארצית בעילות מירבית ועלולת מיזעריה.

ועכשיו, מנקודת המבט של הגואיבה-של-חיותה, צאו ומנו ברחבי ארצנו את "הגואיבות" הקדושות שמגדלים כל מיני בעלי זכויות מיוחדות, "גואיבות" האסורות ח"ו בעקירה, ועם ישראל נקרא לעבדן כעצמי קדושים ולהקריב להן קרבות של ביבוס כספים והתעלמות מן החוק. אתמול בדגניה, היום בגדרה.

אכן, פרי הגואיבה הוא תאוה לעין ולחך. אבל מה? גם קצת מסריח.

אלה הן שאלות נכבדות מאוד, מורי ורבותי, שאלות גורליות, היית אומר, מפני שאנחנו לא רק חיים מהיום למחר. אנחנו חייבים לחשוב גם על העתיד הרחוק יותר, ואני מתפלל מאוד שהוועדה החשובה טרם ראתה להעמיד על סדר-יומה בדחיפות יתרה.

אבל עוד לא מאוחר מדי. אם לא בעוד שבוע, כי אז ודאי בעוד שבועיים-שלושה תתכנס לה הוועדה בחזרה ותיתן דעתה על מה יהיה ומה יקרה, ואיך ומתי ואיפה, ואם ואילו, ומצד אחד ולעומת זאת. ועוד ידווח.

והנה התאומים!

ד"ש מתיש פרס ותיש רבין. הם ממשיכים להתנגח באופן שאינו מותר שמץ ספק כמעט, לעומד להתחולל במיפלת העבודה. פרס, שנראה לי כי אינו מונע בעיקר מכוח יצרים (איני יודע מהם מניעיו האמיתיים), נסוג בו מסיגנון "דחף", אבל רבין, שהיצרים מוליכים אותו בחוטם זה מכבר, נהנה מהסיגנון האלים והתוקפני של חסידיו, המשתקף היטב במוזעות "אורים". אני לזאת קם חגי אשד, איש פרס מובהק, ויתקע פגיונו המושחז ברבין בשאלה הנוקבת: "מדוע לא אותך, אלא את חיים בר-לב שחלו אלופי ממשלת המחול להציל את עם ישראל ברמה ובסיני במילחמת יום-הכיפורים? ויצא הפרשדונה!

כך מתופפים תופי הטיט-ס של יורשי ברל וטבנקין, וכפי שהיטיב קלוע יוסף חרמוני מאילת-השחר, האדר נלון שנמסך בפורק שני התישים ועדריהם מזה ומה כבר עושה את שלו בכיוון ישיר לפילוג.

אם זה טוב ליהודים או רע ליהודים איני יודע, אבל הפילוג ב"עבודה" מתקרב בצעדי און לעובדה. תיש רבין מעוניין בו, כי באופן זה אולי יצליח לשמוט מידי פרס את הסיכוי לעמוד בראש ממשלתה הבאה של ישראל. תיש פרס מעוניין בו, כי באופן זה אולי יצליח להיפטר אחת ולתמיד מכאב-ראש ממאיר.

רק המכנה המשותף הזה בין שני התישים יש בו להסביר את מהלכי שניהם, שכולם מיועדים להקצין את יחסי שני הכוחות המתרוצצים בבטן העבודה.

אז היכינו לדלת תאומים לא זחים, עם כאבים.

אני במזרח

ולבי במערב

המוות, בניגוד גמור ללידה, תלוי ביותר מאופן אחד באדם שבו מדובר. ההיסטוריה האנושית יודעת אך מיקרים ספורים, שבהם ילוד ידע מתי להיוולד (בכמה מן המיקרים הניסיים הללו, ככל הנראה כדי לדגוש את הנס, הלידה היתה בלתי-טבעית כלשהו — אדם, יצחק, שימשן וישו הם דוגמאות משלנו). זאב ז'בירי טינסקי הוא מן היהודים היחידים — אולי יחיד ואין בלתו בדורותינו האחרונים — שידע מתי להיוולד: בדיוק מאה שנה לפני מספר ימים אחרי הבחירות לנשיאות ארצות-הברית של אמריקה.

באופן זה זאב ז'בוטינסקי היה אמור להפיל חללים במותו יותר מאשר בחייו — ממש כגיבורו הפלאי שימשון! — כלומר להביא לישראל תשועה גדולה וגורלית לאחר מותו, ואם הדבר הזה לא קרה בניגוד לכל סבירות גבוהה, אין זאת אשמתי של הגיבור הטמון בהרצל תחת אבן כדה אמת, המונעת אותו, למרבה המזל וההדר, מהתהפך בקברו בשל מעשיהם היפים של יורשיו עלי אדמות.

לא ולא, האשם בחחמצת התשועה, כמתחוויר מי עיתונינו החושפים כל פצע וחבורה ומכה טריה גופונו הלאומי, הוא או אנשי ליככת ראש-ממשלה או אנשי משרד-החוץ, התולים אלה באלה את מהדל בוקי-סריקי המחירד שבאי השגת ראיון למנחם בגין עם רונלד רגן, שהיה אמור לקבע לאלתר יחס "מנחמהק!" — "רוני!" לארבע שנים טובות.

ובכל זאת, אל נזלול בזאב ז'בוטינסקי אבי תורת ההדר, שתרצו או לא תרצו, יש בה משהו. מנחם בגין, ראש-ממשלת ישראל הנאיבנה, אשר אירץ לאיזו סעודת גברים מדושני-דולרים, אך לא-דווקא גולים מאונס בנווה-הירק כז'בוטינסקי בשעתו (ומי יודע, אם בכלל יש להם מושג מי ומה היה אותו ז'בוטינסקי ראש בית"ר, שראש ממשלת-ישראל חפץ כל כך ביקרו), שנערכה בימי, "אין לי" טרופים אלה באחד מאולמות ההדר של "ווללורו" אסטוריה", חיכה לפרס גדול הרבה יותר מאשר דמי ההשתתפות בסעודה, קודש לאיזו

אריה נבון הנציח את גדולי פרלמנט שדרות-רוטשילד בקריסטות שלו, וכל מי ש"שחור על גבי לבן" שמור בביתו יכול לעמוד על אורחם ורבעם בקבל. "קול ישר אל" (או שמה זה, "קול צה"ל" של רמול החסכן, אך לא ברעיונות סופר-טלוויזיוניים) מתאמץ לחסות ול- הנציח את אימרי-השפר של ליצני ראשון ובנותיה, שתמיד היו גדולים בחוכמת הדיפלומטיה והסטרטגיה. לנו לא נותר, איפוא, אלא לתעד את המרגליות שמפיקים פיות חברי-כנסת מן העידית, שבזכות מנת-מישכל גבוהה במיוחד זוכים להימנות עם ועדת-החוץ והביטחון של בית-מחוקקינו.

הדבר היה בשבוע שעבר. באחד מהדרי מישכן ה-כנסת, בירושלים אשר חוברה לה יחיד, התכנסו חברי ועדת-החוץ-והביטחון לשיבה חשובה. האורח התורן היה ראש אמ"ן. הוא אמר מה שאמר, וסופרנו המיוחד מיחה להביא את דבריו לידיעת האויב.

ובכן, קודם כל הוא בישר לשומעיו המבריקים, השקועים כל-כך בשרעמים מדיניים ובחלפת חוץ-ביט-חוניות עד שלא נותר להם פנאי לקרוא עיתונים, כי עיראק הפסיקה את הפעלת הכור הגרעיני הנסיני שברשותה כתוצאה מעיבת המומחים הצרפתיים אחרי הפצת חיל-האוויר האיראני (אגב, באיזה עיתון קראתי לפני זמן-מה ידיעה בשם שני כתבים ישראלים, אחד מקומי ואחת פריסאית, שממקורות איראניים בבלבון (!)) נודע כי האיראנים עומדים להפציץ שוב (!) את הכור העיראקי. אני נתון מאז בציפיה מתוחה, אך אם העיראקים באמת הפסיקו וגו', אולי מותר להירגע.

אחרי שהחברים הנכבדים הנ"ל שמעו את הבשורה המרעישה הזאת, זרק להם ראש אמ"ן כמה בוטנים בקשיש. למשל, הוא אמר להם שצה"ל עוקב בעין פקוחה (לא, חס וחלילה, בעין עצומה, כמו אתם יודעים מתי) אחרי השימוש בכלי-שם חדישים במילחמת איראן-עיראק, אשר "סופקו להם על-ידי המדינות הקומוניסטיות והמערביות גם יחד", (יש לקוות שהם, הערבים עצמם, אינם מייצרים כלי-שם חדישים), והוא גם הטיב לחברי-הכנסת המתוחכמים מדוע צה"ל עושה זאת. הסכיתו ושמעו:

"אלוף שיגא הוסיף כי על ישראל להכיר היטב את כל סוגי-הנשק אשר מוכנסים לאיזורנו, כדי שלא נופתע שוב, כפי שאירע לנו במילחמת יום-הכיפורים, כאשר המצרים השתמשו בטילים אנטי-טינקיים אשר הופעלו על-ידי חיל רגלים."

אחרי מאמץ מסוים שנדרש לחברי-הכנסת להבין את ההסבר העמוק והמפולפל הזה (הסותר כלשהו את קביעת הרמטכ"ל לא מכבר: "לא הופתענו") — לא כולם הידדו את שיכלם בחדרים ובישיבות — הוסיף ראש-אמ"ן להכניס אותם בסוד החשיבה המקורית הצה"לית:

"כך עלינו לעקוב אחר הפעלת דוקטרינות-לוחמה סובייטיות בדרה-הקרב על-ידי הצבא העיראקי, שיחידותיו אומנו בידי מומחים סובייטיים."

ענייני כאן בחברי-הכנסת, לא בראש-אמ"ן, אבל רוח בטני מציקתני לומר במאמר מוסגר, שאם ראש-אמ"ן אמר מה שאמר ברצינות (כל היציטטים מ"מעריב", 12.18.80), ולא כדי להדליף אינו הטעיה מתוחכמת לאויב, אז רמול החסכן יכול לחסוך את המשכורת שלו, ואז חברי-הכנסת אמנם ייאלצו לקרוא עיתונים, עניין הכרוך במאמץ אינטלקטואלי מסוים, אבל לצה"ל יהיה יותר כסף, והאמנין לק, העניין קרוב ללבי. ראש-אמ"ן אמר שם עוד משהו חדשני בעניין מילחמת עיראק-איראן השובשת אופי של מילחמת התשה, ואז השתלק לו כנראה, או נשאר ושתק, כי לפי הדיווח המהימן עבור חברי הוועדה לדיון מעמיק בשאלת השאלות: מה יהיה אם? וביתר דיוק: "מה יקרה אחרי השלמת הנסיגה מכל סיני — האם סאדאת ימשיך במהלך השלום אם לא יימצא פתרון לבעיית יהודה ושומרון?"

לא צריך להיות גאון בסדר-גודל של הממוצע החוץ-ביטחוני שלנו, כדי לנחש מה אמרו גאוני הדור ארנס, רוס, בר-מאיר ורבין, אשר שלמו בנושא המעניין הזה. אך לזכותם ייאמר, כי הם טרם הכריעו סופית מה יהיה, ונימנו וגמרו "לקיים דיון יסודי בנושא זה עם מומחים שונים, כדי לקבל הערכת-מצב של המהלכים הצפויים של סאדאת כאשר יקבל חזרה את כל סיני, אך לא יוכל להשיג את יעדיו ביחודה ושומרון." יש לשער, שהמומחים השונים יהיו גאונים עוד יותר מראש אמ"ן אשר כפי הנראה לא סיפק את סקרנותם של החוץ-ביטחונאים ואף איכזב אותם קשות כאשר אמר — וזה לא ציטוט ולא הדלפה, אלא סתם השערה סבירה שלי — שהוא, בכל אופן, אינו מסוגל לדעת מה סאדאת יחשוב מחר-מחרתיים, אפילו ישיג את כל יעדיו ביחודה ושומרון (כן, גם זו אפשרות, חברי-כנסת נכבדים). יתר על כן, הוא, האלוף יהושע שיגא, אינו יודע עם סאדאת יישאר בכלל בשילטון, וכמה זמן יישאר, ומי יבוא תחתיו, ומה יהיו המהלכים הצפויים של השליט החדש, ובכלל, מה יהיה אחרי שהשליט המצרי הבא יירד מן הכס.